

2016-02-05

B E S L U T S P R O M E M O R I A

FI Dnr 14–13970

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd med anledning av en ny förordning om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler

Sammanfattning

Finansinspektionen har beslutat om ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:17) om verksamhet på marknadsplatser (marknadsplatsföreskrifterna). Finansinspektionen har också beslutat om ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:16) om värdepappersrörelse och i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:1) om styrning och kontroll av finansiella företag.

Riksdagen beslutade den 3 februari 2016 om lagändringar som ska genomföra Europaparlamentets och rådets förordning om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler.

Ändringarna i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd innebär en anpassning till dessa lagändringar. Eftersom förordningen om förbättrad värdepappersavveckling och värdepapperscentraler är direkt tillämplig i Sverige undantas värdepapperscentraler från marknadsplatsföreskrifternas tillämpningsområde. Ändringarna i föreskrifterna om värdepappersrörelse består av att termen central värdepappersförvarare ersätts med värdepapperscentral. Ändringen i de allmänna råden innebär att värdepapperscentraler undantas från rådets tillämpningsområde.

Ändringarna träder i kraft den 1 mars 2016.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Målet med regleringen	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	3
1.3	Regleringsalternativ	4
1.4	Rättsliga förutsättningar	4
1.5	Ärendets beredning	5
1.6	Ikraftträdande	6
2	Motivering och överväganden	6
2.1	Termen central värdepappersförvarare utmönstras	6
2.2	Ägar- och ledningsprövning i värdepapperscentraler	7
2.3	Regler om styrning och kontroll av finansiella företag	7
2.4	12 kap. 9 § marknadsplatsföreskrifterna	8
2.5	Övriga ändringar	9
3	Konsekvenser	10
3.1	Konsekvenser för samhället och konsumenterna	10
3.2	Konsekvenser för företag	10
3.3	Konsekvenser för Finansinspektionen	13

1 Utgångspunkter

1.1 Målet med regleringen

Den 17 september 2014 trädde Europaparlamentets och rådets förordning om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler (CSDR) i kraft.¹ Förordningen innehåller harmoniserade krav på värdepapperscentraler och regler som syftar till förbättrad säkerhet, ökad effektivitet och rättvisa konkurrensförhållanden i samband med gränsöverskridande värdepappersavveckling. Förordningen blir direkt tillämplig i Sverige när relevanta delegerade akter och tekniska standarder som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esmå) utarbetat förslag till, har antagits av kommissionen och därefter trätt i kraft.

I propositionen Värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument (prop. 2015/16:10) från den 29 oktober 2015 lämnade regeringen förslag på vilka lagstiftningsåtgärder som ska vidtas med anledning av förordningen. Det är framförallt i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument (kontoföringslagen) som ändringar föreslås. Bland annat föreslår regeringen att termen central värdepappersförvarare ska ersättas med termen värdepapperscentral och att kontoföringslagen ska byta namn till lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument. Vidare föreslås nya bestämmelser om behörig myndighet, tillsynsbefogenheter, sanktioner mot juridiska och fysiska personer samt att bestämmelserna i 2 kap. kontoföringslagen om auktorisation av centrala värdepappersförvarare ska upphävas. Den 3 februari 2016 antog riksdagen regeringens förslag till lagändringar. Lagändringarna träder i kraft den 1 mars 2016 med vissa övergångsbestämmelser.

Förordningen innebär att vissa frågor som i dag regleras i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd i stället regleras i förordningen, vilket medför att föreskrifterna och råden behöver ändras. Ändringarna sker i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:17) om verksamhet på marknadsplatser (marknadsplatsföreskrifterna), Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:16) om värdepappersrörelse och i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:1) om styrning och kontroll av finansiella företag. Ändringarna syftar till att anpassa reglerna till förordningen och de nya lagbestämmelserna.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

Regleringen av centrala värdepappersförvarares verksamhet har tidigare varit en nationell angelägenhet och de svenska bestämmelserna om sådan verksamhet finns främst i kontoföringslagen. I den lagen finns bland annat

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.

bestämmelser om auktorisation och om ägar- och ledningsprövning. Finansinspektionen har i marknadsplatsföreskrifterna meddelat närmare bestämmelser om när en ansökan eller anmälan om ägar- eller ledningsprövning, som även omfattar s.k. ägarledningsprövning, ska göras till Finansinspektionen samt vilka uppgifter som sökanden ska lämna inför denna prövning.

Finansinspektionen har också meddelat allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag som gäller för bland annat centrala värdepappersförvarare.

Hur lång avvecklingsperioden för värdepapper får vara har hittills varit föremål för självreglering. I flaggningsreglerna i 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument (LHF) finns ett undantag från skyldigheten som större aktieägare har att anmäla (flagga) när köp eller försäljning av aktier eller andra finansiella instrument i börsbolag leder till att ägandet uppnår eller passerar – uppåt eller nedåt – vissa fastlagda gränsvärden. Undantaget gäller situationer när aktier förvärvas endast i syfte att användas för clearing och avveckling av transaktioner och innehavet endast varar under den normala korta avvecklingsperioden. Vad som anses vara kort tid anges i marknadsplatsföreskrifterna till högst tre handelsdagar från transaktionsdagen. Dessa bestämmelser anknyter till avvecklingsperioden för aktier.

Det pågår inget lagstiftningsarbete i övrigt på nationell eller europeisk nivå som direkt påverkar regleringsbehovet för värdepapperscentraler. Dock bör nämnas att Esma har utarbetat förslag till tekniska standarder om den information som sökanden ska lämna till den behöriga myndigheten samt om hur formulären, mallarna och ansökningsprocessen ska utformas. Esma överlämnade dessa förslag och förslag till övriga tekniska standarder till kommissionen den 29 september 2015. Dessa förslag bedöms preliminärt inte leda till några ändringar i Finansinspektionens föreskrifter.

1.3 Regleringsalternativ

De ändringar av föreskrifter och allmänna råd som Finansinspektionen har beslutat om och som beskrivs i denna promemoria innebär en anpassning till förordningen om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler samt till de lagändringar som riksdagen har beslutat om till följd av förordningen. Att inte genomföra dessa ändringar skulle innebära att Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd inte skulle harmonisera med den nya regleringen, vilket skulle kunna leda till stor osäkerhet på marknaden om vilka bestämmelser som ska tillämpas av de företag som berörs. Eftersom förordningen är direkt tillämplig i Sverige bedömer Finansinspektionen att det inte finns något alternativ till att göra anpassningarna av föreskrifterna och råden.

1.4 Rättsliga förutsättningar

De ändringar som genomförs i marknadsplatsföreskrifterna omfattas av befintliga bemyndiganden i 1 § 7 förordningen (1999:146) om kontoföring av

finansiella instrument, 4 § 8 förordningen (2007:375) om handel med finansiella instrument och 6 kap. 1 § 7 förordningen (2007:572) om värdepappersmarknaden.

Vad gäller ändringarna i Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse omfattas dessa av befintligt bemyndigande i 6 kap. 1 § 7 förordningen om värdepappersmarknaden.

Finansinspektionen får lämna allmänna råd utan särskilt bemyndigande.

1.5 Ärendets beredning

Ändringarna i föreskrifterna och de allmänna råden som Finansinspektionen har beslutat om är till viss del baserade på de lagändringar som genomförs i enlighet med propositionen Värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

Ytterligare ändringar i marknadsplatsföreskrifterna har genomförts till följd av de ändringar i 2004 års öppenhetsdirektiv som beslutats av Europaparlamentet och rådet (ändringsdirektivet).² Eftersom ändringarna som följer av ändringsdirektivet respektive CSDR träder i kraft nära varandra i tiden valde Finansinspektionen ursprungligen att behandla ändringarna i samma regelprojekt (se Finansinspektionens remisspromemoria från den 17 augusti 2015 med diarienummer 14-13970). Av tidsmässiga skäl har Finansinspektionen i stället valt att behandla direktivet och förordningen i olika beslutspromemorior, men att behålla samma diarienummer för båda föreskriftsändringarna.

I arbetet med att ta fram förslagen till ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd har Finansinspektionen samrått med Euroclear Sweden AB (Euroclear).

Den 17 augusti 2015 remitterade Finansinspektionen ett förslag till ändringar i marknadsplatsföreskrifterna, Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse och Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag. De synpunkter som remissinstanserna hade på förslaget i sak rör de ändringar som följer av ändringsdirektivet och har därför redogjorts för inom det regelprojektet (se Finansinspektionens beslutspromemoria från den 18 januari 2016 med diarienummer 14-13970). De synpunkter som *Regelrådet* hade på konsekvensutredningen beträffande ändringarna som följer av CSDR har beaktats i avsnitten 1.3 och 3 i den här beslutspromemorian.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/50/EU av den 22 oktober 2013 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad, av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och av kommissionens direktiv 2007/14/EG om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i direktiv 2004/109/EG.

1.6 Ikraftträdande

Ändringarna träder i kraft den 1 mars 2016 då ändringarna i kontoföringslagen och följdändringarna i övrig lagstiftning träder i kraft. Äldre föreskrifter och allmänna råd ska dock i fortsättningen gälla för centrala värdepappersförvarare som under en övergångsperiod tillämpar kontoföringslagen i dess lydelse före den 1 mars 2016. Några övriga omständigheter behöver man inte ta hänsyn till när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. De nuvarande bestämmelserna i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV) ska gälla för centrala värdepappersförvarare som enligt övergångsbestämmelserna till ändringarna i kontoföringslagen får fortsätta att driva sådan verksamhet som avses där efter den 29 februari 2016.³

Att termen central värdepappersförvarare ersätts med termen värdepapperscentral i Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse innebär ingen ändring i sak, se avsnitt 2.1. Det som enligt nuvarande regelverk gäller för centrala värdepappersförvarare ska alltså i fortsättningen gälla för värdepapperscentraler.

2 Motivering och överväganden

Finansinspektionen redogör nedan för ändringarna samt skälen för dem.

2.1 Termen central värdepappersförvarare utmönstras

Finansinspektionens ställningstagande: Termen central värdepappersförvarare ersätts med termen värdepapperscentral i Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker det eller har inget att invända mot det.

Finansinspektionens skäl: I marknadsplatsföreskrifterna förekommer termen central värdepappersförvarare i flera bestämmelser. Termen används också i Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse. Enligt kontoföringslagen är en central värdepappersförvarare ett företag som har auktorisation enligt 2 kap. samma lag att kontoföra finansiella instrument i avstämningsregister.

Genom lagändringarna ersätts termen central värdepappersförvarare i kontoföringslagen och i annan lagstiftning med termen värdepapperscentral som används i förordningen om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler. Regeringen anser inte att någon definition av termen värdepapperscentral behövs i svensk lag, i stället tas en hänvisning till definitionen i artikel 2.1.1 i förordningen in i kontoföringslagen.⁴

³ Prop. 2015/16:10 sid. 323.

⁴ Se prop. 2015/16:10 s. 145 f.

I Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse ersätts termen central värdepappersförvarare med värdepapperscentral. Detta byte av termer innebär ingen ändring i sak. Det som enligt nuvarande regelverk gäller för centrala värdepappersförvarare ska i fortsättningen gälla för värdepapperscentraler. Som framgår nedan i avsnitt 2.2 ska dessa företag inte längre omfattas av marknadsplatsföreskrifterna, och någon ändring i marknadsplatsföreskrifterna blir i detta avseende därmed inte aktuell.

2.2 Ägar- och ledningsprövning i värdepapperscentraler

Finansinspektionens ställningstagande: Värdepapperscentraler och deras ägare undantas från tillämpningen av reglerna om ägar- och ledningsprövning i marknadsplatsföreskrifterna.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker det eller har inget att invända mot det.

Finansinspektionens skäl: I 2 kap. marknadsplatsföreskrifterna finns bestämmelser om när en ansökan eller anmälan om ägar- eller ledningsprövning, som även omfattar s.k. ägarledningsprövning, ska göras och vilka uppgifter som ska lämnas in till Finansinspektionen i samband med detta. När det gäller värdepapperscentraler regleras dessa frågor uttömmande i förordningen om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler (artikel 27). Värdepapperscentraler och deras ägare ska därför undantas från tillämpningen av reglerna om ägar- och ledningsprövning i marknadsplatsföreskrifterna. Eftersom några andra bestämmelser i marknadsplatsföreskrifterna inte aktualiseras för dessa företag innebär ändringen att företagen undantas från föreskrifternas tillämpningsområde.

2.3 Regler om styrning och kontroll av finansiella företag

Finansinspektionens ställningstagande: Centrala värdepappersförvarare ska inte omfattas av Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker det eller har inget att invända mot det.

Finansinspektionens skäl: Centrala värdepappersförvarare omfattas i dag av Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag. Frågor om intern styrning och kontroll av värdepapperscentraler regleras även i förordningen om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler. Det kan dessutom förutses att ytterligare regler på området kommer att antas av kommissionen i form av genomförandeakter (kommissionens förordningar).

Genom förordningen införs ett antal rörelseregler som tar sikte på värdepapperscentralens interna organisation och administration (artiklarna 26–29). Dessa kommer sannolikt att kompletteras med utförliga regler om bland annat bolagsstyrning, oberoende granskningsfunktioner, hantering av intressekonflikter samt regler om styrelsens och ledningens ansvar. Förordningen innehåller därtill särskilda rörelseregler som kallas stabilitetskrav och som bland annat tar sikte på de juridiska, allmänna och operativa risker som värdepapperscentralernas verksamhet är utsatt för (artiklarna 42–47). Det finns även en särskild regel som begränsar möjligheterna till utkontraktering av tjänster och verksamheter till tredje part (artikel 30).

Finansinspektionen bedömer att förordningen i allt väsentligt behandlar samma saker som de allmänna råden och anser därför att de senare inte längre ska omfatta centrala värdepappersförvarare.

Av remisspromemorian från den 17 augusti 2015 framgår att ändringarna i Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag sannolikt kommer att genomföras av ett annat regelprojekt. Av praktiska skäl har Finansinspektionen istället valt att besluta om ändringarna inom det här regelprojektet och redogör därför för ändringarna i denna promemoria.

2.4 12 kap. 9 § marknadsplatsföreskrifterna

Finansinspektionens ställningstagande: Den korta innehavstid som regleras i 12 kap. 9 § marknadsplatsföreskrifterna ändras från högst tre till högst två handelsdagar från transaktionsdagen.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker det eller har inget att invända mot det.

Finansinspektionens skäl: Avveckling av transaktioner med värdepapper består av ett överföringsuppdrag som gäller värdepapperen och ett parallellt överföringsuppdrag som gäller betalningen för värdepapperen. Efter ett avslut på värdepappersmarknaden för aktier eller räntebärande instrument överförs dessa överföringsuppdrag till ett avvecklingssystem. Överföringen sköts av deltagarna i avvecklingssystemet, som utgörs av mellanhänder mellan avvecklingssystemet och slutanvändarna. Deltagarna ansvarar för att avveckling sker på avsedd dag. Den tid som förflyter från transaktionen till dess avveckling sker, genom överföring av likvid, kallas avvecklingscykel.

Inom vilken tid som avveckling ska ske har hittills omfattats av självreglering i Sverige. Under en lång tid har avvecklingscykeln varit tre bankdagar från transaktionen (T+3). I oktober 2014 infördes emellertid en avvecklingscykel på T+2 i Sverige och i övriga Norden för den handel som sker på bland annat reglerade marknader. Genom förordningen om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler harmoniseras

avvecklingscykeln inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) till T+2 (artikel 5.2).

I 4 kap. LHF finns flaggningsregler som innebär att större aktieägare är skyldiga att anmäla (flagga) när köp eller försäljning av aktier eller andra finansiella instrument i börsbolag leder till att ägandet uppgår eller passerar – uppåt eller nedåt – vissa fastlagda gränsvärden. Aktier som förvärvas bara för att användas för clearing och avveckling av transaktioner, och som i detta syfte innehas under en kort tid, är undantagna från den generella anmälningsplikten.

I 12 kap. 9 § marknadsplatsföreskrifterna finns föreskrifter om hur lång innehavstiden får vara för att lagens krav på kort innehavstid ska vara uppfyllt. Mot bakgrund av att avvecklingscykeln harmoniseras till T+2 genom förordningen om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler ändras bestämmelsen i marknadsplatsföreskrifterna så att den korta innehavstiden får uppgå till högst två handelsdagar efter transaktionsdagen. Den korta innehavstid som är en av förutsättningarna för att undantaget från flaggningskyldighet ska gälla bör enligt Finansinspektionens bedömning överensstämma med den justerade avvecklingscykeln för värdepappersaffärer i Sverige.

2.5 Övriga ändringar

Finansinspektionens ställningstagande: Vissa språkliga och redaktionella ändringar genomförs i marknadsplatsföreskrifterna och i Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse. Det görs en rättelse av en hänvisning i 1 a kap. 21 § marknadsplatsföreskrifterna till Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2013:11) om rapportering av händelser om väsentlig betydelse.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker det eller har inget att invända mot det.

Finansinspektionens skäl: Vissa språkliga och redaktionella ändringar genomförs i marknadsplatsföreskrifterna och i Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse. Det görs även en rättelse av en hänvisning i 1 a kap. 21 § marknadsplatsföreskrifterna till Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2013:11) om rapportering av händelser om väsentlig betydelse. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Genom lagändringarna får Finansinspektionen bemyndigande att meddela föreskrifter om handläggningen av ärenden om auktorisation av värdepapperscentraler. Mot bakgrund av att auktorisationsförfarandet regleras utförligt i förordningen och i kommande kommissionsförordningar, bedömer Finansinspektionen att det i dagsläget inte finns något behov av att använda detta bemyndigande.

3 Konsekvenser

Huvudsyftet med anpassningarna av föreskrifterna och de allmänna råden är att undvika överlappningar och dubbelregleringar i förhållande till förordningen. Eftersom ändringarna i föreskrifterna följer av förordningen samt ändringarna i lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument får ändringarna i föreskrifterna och de allmänna råden relativt begränsade konsekvenser.

Ändringarna träder i kraft den 1 mars 2016 då ändringarna i kontoföringslagen och följdändringarna i övrig lagstiftning träder i kraft. Som framgår av avsnitt 1.6 ska dock äldre föreskrifter och allmänna råd i fortsättningen gälla för centrala värdepappersförvarare som under en övergångsperiod tillämpar kontoföringslagen i dess lydelse före den 1 mars 2016. Finansinspektionen bedömer att inga övriga omständigheter behöver beaktas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande.

Som framgår av avsnitt 1.3 bedömer Finansinspektionen att det inte finns något alternativ till att göra anpassningarna av föreskrifterna och de allmänna råden eftersom förordningen är direkt tillämplig i Sverige. *Regelrådet* har efterfrågat en tydligare motivering till Finansinspektionens bedömning att det inte finns några alternativa lösningar till att införa de nya reglerna som bindande föreskrifter. Därför har avsnitt 1.3 kompletterats. *Regelrådet* har även efterfrågat en tydligare redovisning av vilka ekonomiska konsekvenser (uppdelade på administrativa kostnader respektive andra kostnader) som ändringarna bedöms få samt en redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden. Finansinspektionen redogör nedan för dessa konsekvenser och för övriga synpunkter från *Regelrådet*. Finansinspektionen redogör även för övriga konsekvenser som ändringarna i föreskrifterna och de allmänna råden bedöms få för olika aktörer.

3.1 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Föreskriftsändringar förväntas inte få vare sig några ekonomiska eller andra konsekvenser för samhället eller för konsumenterna.

3.2 Konsekvenser för företag

Termen central värdepappersförvarare utmönstras

Att termen central värdepappersförvarare ersätts med termen värdepapperscentral i Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse innebär ingen ändring i sak, se avsnitt 2.1. Det som enligt nuvarande regelverk gäller för centrala värdepappersförvarare ska alltså i fortsättningen gälla för värdepapperscentraler. Föreskriftsändringen förväntas inte få några konsekvenser, vare sig ekonomiska eller andra.

Föreskriftsändringar om ägar- och ledningsprövning

Föreskriftsändringarna berör kvalificerade ägare och ledningspersoner i värdepapperscentraler. I dagsläget är det enbart Euroclear och dess ägare som berörs av regleringen i Sverige eftersom det enbart är Euroclear som har tillstånd som central värdepappersförvarare enligt kontoföringslagen. Kraven i förordningen och i de föreslagna tekniska standarderna innebär att det på vissa områden kommer att krävas in något mer, och i vissa fall annan information än enligt nu gällande regler.

Bestämmelsen i förordningen om ledningsprövning ställer något utförligare krav vid lämplighetsbedömningen av ledningspersoner än de som ställs i dag. Det finns exempelvis inga tidsgränser för vilka ingripanden – rättsliga, administrativa eller andra – som beaktas och som en ledamot eller verkställande direktör varit föremål för. Nytt är också att Finansinspektionen framöver även kommer att kräva in dokumentation som visar att värdepapperscentralen har en jämställdhetspolicy och ett åtgärdsprogram för att öka jämställdheten. Det innebär en viss ökning av det administrativa arbetet, och därmed även av de administrativa kostnaderna, för värdepapperscentralen om liknade dokumentation inte redan är upprättad.⁵ Kravet att värdepapperscentralens aktieägare ska vara lämpliga att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning av värdepapperscentralen stämmer i stort överens med kraven i marknadsplatsföreskrifterna.

Finansinspektionen bedömer att de nya reglerna innebär en något ökad tidsåtgång och en ökad administrativ kostnad för den sökande värdepapperscentralen, som bland annat kan behöva upprätta en jämställdhetspolicy, jämfört med en prövning enligt nu gällande regler. Det ska dock framhållas att konsekvenserna inte kommer av föreskriftsändringarna, utan är en direkt följd av förordningen. Finansinspektionen bedömer att föreskriftsändringarna i sig inte får några konsekvenser, vare sig ekonomiska eller andra.

Ändring av regler om styrning och kontroll av finansiella företag

För värdepapperscentraler innebär ändringarna att de inte längre kommer att omfattas av de allmänna råden. Ändringarna innebär inga ändringar i sak och får enligt Finansinspektionens bedömning varken några ekonomiska eller andra konsekvenser för värdepapperscentraler.

Ändring av den korta innehavstiden för värdepapper

Konsekvenserna av justeringen av den korta innehavstiden för värdepapper i marknadsplatsföreskrifterna bedöms vara relativt små. De aktörer som kan utnyttja undantaget från flaggningskyldighet är främst värdepappersinstitut (ca 220 stycken av olika storlek⁶) som kan behöva låna eller förvärva aktier eller

⁵ Någon uppskattning av dessa administrativa kostnader, som är en direkt följd av förordningen och inte av föreskriftsändringarna, har inte gjorts inom ramen för detta föreskriftsarbete.

⁶ I sitt remissvar har *Regelrådet* konstaterat att en redovisning av de berörda företagens storlek saknas, men att redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch är godtagbar.

andra finansiella instrument för att täcka t.ex. leveransbrister. Även innehav som uppstår av misstag, t.ex. för att en motpart är sen med en leveransinstruktion, omfattas. En möjlig konsekvens av justeringen är att fler förändringar i aktieinnehav kommer att anmälas till Finansinspektionen då undantaget från flaggningskyldighet begränsas något. Om fler förändringar i aktieinnehav behöver anmälas kan detta leda till en begränsad ökning av de administrativa kostnaderna för de företag som berörs.⁷ Justeringen bedöms inte medföra några andra kostnader för företagen, och bedöms heller inte påverka företagen i några andra avseenden.

Följändringar

Övriga ändringar är följändringar som inte bedöms få några konsekvenser för företagen, vare sig ekonomiska eller andra.

Konsekvenser för små företag

Finansinspektionen bedömer att ändringarna av den korta innehavstiden för värdepapper påverkar små företag på samma sätt som större företag. Eftersom ändringarna är en direkt följd av genomförandet av förordningen i svensk rätt saknas utrymme för att ta särskild hänsyn till små och medelstora företag inom ramen för detta arbete. Mot bakgrund av de begränsade konsekvenser som ändringarna får för företagen bedömer Finansinspektionen att det inte finns något behov av att utforma reglerna på annat sätt för små och medelstora företag än för stora företag.

Övriga ändringar som beslutas i denna promemoria berör endast värdepapperscentraler. Ändringarna innebär att vissa frågor om värdepapperscentraler kommer att regleras direkt av förordningen i stället för av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Något utrymme för att ta hänsyn till små och medelstora företag vid reglernas utformning finns därmed inte.

Konsekvenser för konkurrensen och marknaden

Ändringarna i föreskrifterna innebär att det svenska regelverket harmoniseras med övriga medlemsstaters. Ett harmoniserat regelverk är positivt för konkurrensen på den svenska värdepappersmarknaden.

Finansinspektionen har inte tillgång till närmare information om storleken på de företag som berörs.

⁷ Någon uppskattning av dessa administrativa kostnader har inte gjorts inom ramen för detta föreskriftsarbete.

3.3 Konsekvenser för Finansinspektionen

Föreskriftsändringar om ägar- och ledningsprövning

Föreskriftsändringarna bedöms inte få några konsekvenser för Finansinspektionen. Förordningens tillämplighet innebär dock att Finansinspektionens möjligheter att ingripa direkt mot en ägare till en värdepapperscentral, i vars ledning det kan finnas olämpliga personer, tas bort. Detta är en brist jämfört med nu gällande regler.⁸ Finansinspektionen har framfört synpunkter på detta i sitt remissvar över Ds 2015:2 Värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

Ändringarna berör i dagsläget enbart Euroclear och dess ägare eftersom det enbart är Euroclear som har tillstånd som central värdepappersförvarare enligt kontoföringslagen. Finansinspektionen bedömer därmed inte att det finns något behov av informationsinsatser från Finansinspektionens sida med anledning av dessa ändringar.

Ändring av regler om styrning och kontroll av finansiella företag

Ändringen bedöms inte få några konsekvenser för Finansinspektionen. Ändringen bedöms heller inte medföra något behov av informationsinsatser från Finansinspektionens sida då förordningen i allt väsentligt behandlar samma saker som de allmänna råden.

Ändring av den korta innehavstiden för värdepapper

Ändringen bedöms inte få några större konsekvenser för Finansinspektionen. En möjlig effekt av att undantaget snävas in är att Finansinspektionen kan komma att handlägga något fler flaggningsanmälningar än i dag. Detta bör dock inte påverka arbetsbelastningen i någon större grad eller inverka på verksamheten i övrigt. De ekonomiska konsekvenserna för Finansinspektionen bedöms därmed vara begränsade.

Finansinspektionen bedömer att det inte behövs några informationsinsatser från Finansinspektionens sida med anledning av justeringen av den korta innehavstiden för värdepapper. Denna justering berör aktörer som kan utnyttja undantaget från flaggningsskyldighet och de bedöms kunna tillgodogöra sig informationen om den nya innehavstiden utan sådana speciella informationsinsatser.

Följdändringar

Följdändringarna bedöms inte få några konsekvenser för Finansinspektionen.

⁸ Jfr 2 kap. 8 § marknadsplatsföreskrifterna och 24 kap. 6 §LV.